

Wederuitvoer: vaststellen van de definitie

J. Roos, J. Exel

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen, 2006.
Bronvermelding is verplicht. Verveelvoudiging voor eigen gebruik of intern gebruik is toegestaan.

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2004–2005	= 2004 tot en met 2005
2004/2005	= het gemiddelde over de jaren 2004 tot en met 2005
2004/'05	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2004 en eindigend in 2005
2002/'03–2004/'05	= boekjaar enz., 2002/'03 tot en met 2004/'05

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen.

Verbeterde cijfers in de staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

Samenvatting

Wederuitvoer vormt tegenwoordig een belangrijk onderdeel van de uitvoer. Het betreft goederen die Nederland zijn ingevoerd en het land weer in (vrijwel) onbewerkte staat verlaten. Het is wenselijk om te weten hoe groot het aandeel wederuitvoer van de totale uitvoer is. Ook moet duidelijk worden wat onder wederuitvoer wordt verstaan en wat niet. In dit artikel worden de mogelijkheden voor een concrete afbakening van de wederuitvoer tegen elkaar afgewogen.

Hieruit komt naar voren dat de beste afbakening is het al dan niet veranderen van de eerste zes cijfers van de door de wereld-douane-unie toegekende goederencode als het product in Nederland wordt bewerkt. Verandert deze goederencode, dan is er sprake van uitvoer uit binnenlandse productie; wijzigt deze code niet, dan is er sprake van wederuitvoer. Via deze methode wordt de uitvoer uit de maakindustrie gescheiden van de uitvoer ten gevolge van de distributiefunctie van Nederland. Ook is deze grens voldoende eenduidig en kan veelal extra enquëtering bij bedrijven worden voorkomen.

Inleiding

De statistiek van de internationale handel in goederen meet de in- en uitvoer van goederen. Deze cijfers worden op maandbasis gepubliceerd. Voor de gepubliceerde cijfers is het noodzakelijk dat de goederen daadwerkelijk de Nederlandse grens zijn overgegaan en een Nederlands ingezetene eigenaar was (export) of wordt (import). Daarnaast moeten de goederen door de douane zijn vrijgemaakt.

De cijfers worden verbijzonderd naar goed en naar het land van herkomst bij invoer of bestemming bij uitvoer. Op dit moment wordt er geen verdere onderverdeling aangebracht in de uitvoer, anders dan de verbijzondering naar landen en goederen.

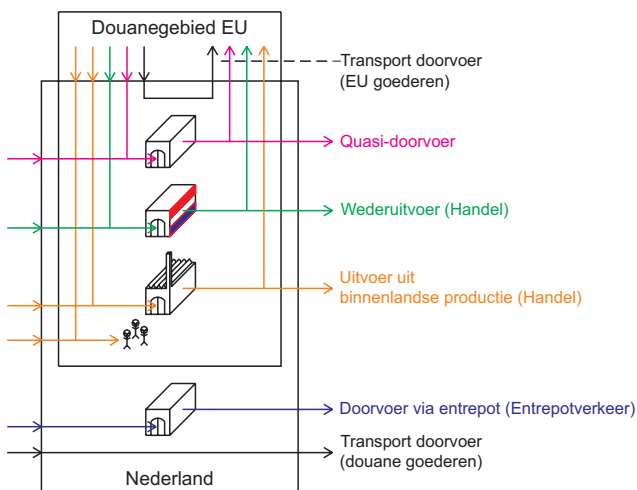
Vanuit verschillende kanten komt de wens om bij de uitvoer ook een onderscheid te maken tussen producten die in (belangrijke mate) in Nederland zijn geproduceerd en producten die zijn ingevoerd en het land in (vrijwel) onbewerkte staat weer verlaten. Dit laatste wordt ook wel wederuitvoer genoemd.

Overzicht van de goederenstromen

De volgende goederenstromen vinden plaats door Nederland:

- uitvoer uit binnenlandse productie,
- wederuitvoer,
- quasi-doorvoer,

1. Goederenstromen die fysiek de Nederlandse grens passeren

- entrepotverkeer,
- transport door Nederland (al dan niet met overlading).

In figuur 1 zijn deze goederenstromen schematisch weergegeven. Een uitgebreide toelichting op het overzicht en de plaats van de wederuitvoer daarin, staat in het artikel 'Internationale handelsstromen en de statistiek' ¹⁾.

Waarom een onderscheid naar wederuitvoer?

Het is om een aantal redenen belangrijk een onderscheid te maken tussen binnenlands geproduceerde uitvoer en wederuitvoer. Het betreft handelsstromen met een verschillende impact op de Nederlandse economie. Daarbij moet gedacht worden aan aspecten als de toegevoegde waarde per uitgevoerde euro aan goederen en de prijsgevoeligheid. Het CPB stelt dat de wederuitvoer voor de Nederlandse economie niet zonder betekenis is, maar dat het voor de beoordeling van de Nederlandse marktpositie en concurrentiekracht relevanter is om naar de binnenlands geproduceerde uitvoer te kijken dan naar de totale uitvoer. Het aandeel van de wederuitvoer is gestegen van circa 25 procent in 1990 tot rond de 40 procent in 2002 volgens berekeningen van Nationale rekeningen. Het CPB heeft het onderwerp over het voetlicht gebracht door er speciale aandacht aan te besteden in de Macro Economische Verkenningen 2002. De groeicijfers van de totale goederenuitvoer inclusief wederuitvoer in voorgaande jaren maskeren dat de binnenlands geproduceerde uitvoer sinds 1993 een fors verlies van marktaandeel heeft geleden, aldus het CPB.

Sindsdien is er met enige regelmaat discussie geweest over de wederuitvoer. Enerzijds bestaat er onduidelijkheid over wat nu precies onder wederuitvoer moet worden verstaan. Anderzijds – mede afhankelijk van de inhoud die aan het begrip wordt gegeven – worden soms vraagtekens geplaatst bij de omvang van de wederuitvoer. Het belang van een splitsing van de goederenuitvoer in wederuitvoer en binnenlands geproduceerde uitvoer wordt echter in het algemeen onderkend. Daarom wordt door het CBS nagestreefd ook bij de statistiek van de Internationale handel in goederen dit onderscheid te maken en te kwantificeren. Het is wenselijk dat over de zojuist vermelde discussiepunten dan duidelijkheid bestaat.

Het doel van dit artikel is om tot een algemeen geaccepteerde definitie van de wederuitvoer te komen. Hieronder worden mogelijke alternatieven voor de afbakening van de wederuitvoer gepresenteerd, die beoordeeld worden aan de hand van een aantal criteria.

Definitie van wederuitvoer

Uit het voorgaande blijkt dat de wederuitvoer onderdeel is van wat genoemd wordt de 'handel' in goederen met het buitenland. Over deze stroom publiceert het CBS regelmatig, waaronder door middel van persberichten over de internationale handel in goederen. Vanaf september 2001 wordt expliciet melding gemaakt in deze persberichten dat de wederuitvoer een rol speelt. De definitie van wederuitvoer wordt in de persberichten als volgt omschreven. 'Dit zijn goederen die in Nederland zijn ingevoerd en het land in (vrijwel) onbewerkte staat weer verlaten. Wel moeten deze goederen in eigendom worden overgedragen aan een Nederlandse ingezetene. Indien geen sprake is van eigendomsoverdracht, spreekt men van doorvoer.'

Van belang hierbij is wat wordt verstaan onder '(vrijwel) onbewerkt'. Voor een beter begrip van de uitvoer uit Nederland wordt deze verder onderverdeeld in drie categorieën:

1. Uitvoer waarbij het product eerder is ingevoerd en geen enkele bewerking ondergaat, anders dan om vervoerstechnische

- redenen en/of om het product in goede staat te bewaren. Er wordt geen waarde toegevoegd aan het product zelf. In deze groep vallen ook de Value Added Services (VAS). Dit zijn dienstverlenende activiteiten als facturering, orderadministratie, het afhandelen van verplichtingen voor douane en belasting, enzovoort.
2. Uitvoer waarbij het product eerder is ingevoerd en er wel waarde aan het product wordt toegevoegd, maar waarbij niet kan worden gezegd dat het product in Nederland geproduceerd is. Deze categorie is ook bekend als Value Added Logistics (VAL). Activiteiten als verpakken en labelen, decoreren, mengen, tot activiteiten als eenvoudige montage vallen in deze categorie.
 3. Uitvoer uit Nederlandse productie. Het product is in Nederland geheel en al verkregen, dan wel ingrijpend be- of verwerkt.

De scheidslijn tussen categorie 1 en 2 lijkt vrij eenvoudig vast te stellen. Dat geldt in mindere mate voor de scheidslijn tussen categorie 2 en 3. De praktijk leert dat het niet altijd eenvoudig is een uitgevoerd 'bewerkt' product eenduidig (voor slechts één uitleg vatbaar) in één van deze categorieën te plaatsen. Er is een glijdende schaal tussen helemaal niet bewerkt in Nederland en in Nederland geproduceerd. De onderverdeling in categorieën is daarom enigszins geforceerd.

Bij de vaststelling van de wederuitvoer draait het om de vraag of de goederen in Nederland een dusdanige bewerking hebben ondergaan dat gesteld kan worden dat ze in belangrijke mate in Nederland geproduceerd zijn of niet. De grens voor wederuitvoer zou dus moeten liggen tussen enerzijds uitvoer als gevolg van de functie van Nederland als distributieland en anderzijds uitvoer als gevolg van de functie van Nederland als producerend land. Daarop voortgaand ligt het derhalve voor de hand uitvoer van bedrijven met enkel activiteiten die verbonden zijn met de distributiefunctie van Nederland onder de wederuitvoer te laten vallen. Voorbeelden zijn het verpakken, aanpassingen ten behoeve van individuele wensen van een klant (customization), enzovoort. Dit betekent dat de grens voor wederuitvoer moet worden gelegd tussen categorie 2 en 3 van bovengenoemde indeling. Deze grens moet nu nader worden gedefinieerd.

Vastleggen van de grens

Om te komen tot een begripsomschrijving van de wederuitvoer is onder meer nagegaan van welke bestaande indelingen gebruik gemaakt kan worden. Voor het vastleggen van de grens tussen een geringe bewerking en productie (categorie 2 en 3) is er een aantal mogelijkheden:

- productiegrens zoals gehanteerd bij de productiestatistiek,
- preferentiële oorsprongscriteria,
- bewerkingen leidend tot een andere goederencode,
- toegevoegde waarde,
- niet-preferentiële oorsprongscriteria volgens de douanewetgeving.

Eisen en wensen t.a.v. de grensafbakening

Ook zijn er een aantal eisen en wensen met betrekking tot de afbakening van de wederuitvoer:

- Eenduidigheid. Dit is met name van belang voor berichtgevers als ze moeten opgeven wat hun wederuitvoer is.
- Eenvoudig te begrijpen voor buitenstaanders. Indirect betekent dat onder andere een beknopte definitie.
- Aansluiten bij bestaande indelingen in de huidige statistieken van het CBS. Vooral indelingen die Nationale rekeningen maakt, zijn van belang. Uiteindelijk is het doel te komen tot één wederuitvoercijfer voor zowel de Nationale rekeningen als voor de statistiek van de internationale handel.

- Aansluiten bij bestaande wetgeving, met name die bij het internationale handelsverkeer.
- Te meten via de huidige gegevens van de statistiek van de internationale handel. Dat wil zeggen dat er zo min mogelijk aanvullende enquêtering nodig is, met bijbehorende extra lastendruk.

Per manier van grensafbakening wordt gekeken in hoeverre ze voldoet aan de gestelde eisen en wensen.

Productiegrens zoals gehanteerd bij de productiestatistiek

Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen 'handelsgebruikelijke' activiteiten en industriële activiteiten. Dit is ook de grens die nationale rekeningen nu hanteert. Globaal gesproken worden alleen irreversibele bewerkingen gezien als industriële activiteiten. Het grootste voordeel van deze indeling is dat hij aansluit bij een reeds bestaande indeling die door het CBS wordt gehanteerd. Een belangrijk nadeel is dat de term 'handelsgebruikelijk' voor meerdere interpretaties vatbaar is. Dit is zowel voor bedrijven als buitenstaanders lastig. Binnen de productiestatistiek is wel een lijst beschikbaar met bewerkingen.

Preferentiële oorsprongscriteria

Met een groot aantal landen heeft de EU afgesproken dat in de EU geproduceerde goederen tegen een gunstig douanetarief in die landen ingevoerd kunnen worden en andersom. Daartoe moet de oorsprong van het goed worden vastgesteld. De omschrijving 'in Nederland geproduceerd zijn' komt overeen met 'Nederland als land van oorsprong hebben'. In de oorsprongsprotocollen worden concrete regels genoemd om als goed een bepaalde oorsprong te krijgen. Daarnaast is er een lijst die duidelijk maakt wanneer een bewerking ontoereikend is om het land van oorsprong te laten veranderen. Enkele voorbeelden van dergelijke bewerkingen zijn: behandelingen om het product in goede staat te bewaren; het veranderen van verpakkingen en het eenvoudig samenvoegen van delen tot een volledig product (eenvoudige assemblage). De grootste voordelen van deze criteria zijn dat het hanteren van een oorsprongscriterium aan buitenstaanders goed uit te leggen is en dat het aansluit bij bestaande en relevante regels binnen het internationale handelsverkeer. Een belangrijk nadeel van deze preferentiële oorsprongscriteria is dat de criteria per land kunnen verschillen. Twee identieke producten die eenzelfde bewerking hebben ondergaan in Nederland, kunnen bij uitvoer naar verschillende landen afwijkende oorsprongen hebben. Daardoor gaat de eenduidigheid verloren. Preferentiële oorsprongscriteria zijn daarom als zodanig niet geschikt om te gebruiken als scheidslijn. Een aantal elementen dat regelmatig voorkomt in de omschrijvingen van preferentiële oorsprongscriteria kan wellicht wel een handvat bieden in het definiëren van de grens.

Bewerkingen leidend tot een andere goederencode

Een bewerking die aanleiding geeft tot een indeling onder een andere door de douane gebruikte goederencode, is één van de criteria die regelmatig voorkomt in de omschrijvingen van preferentiële oorsprongscriteria. Berichtgevers moeten bij de opgave van de in- en uitvoer gebruik maken van de goederennaamlijst (de Gecombineerde Nomenclatuur). Alle ongeveer 10 000 goederen op deze lijst hebben een achtcijferige goederencode. De goederen zijn gegroepeerd naar soort en samenstelling. De eerste zes cijfers worden wereldwijd gebruikt en zijn bepaald door de wereld-douane-unie (Geharmoniseerd Systeem); het zevende en achtste cijfer zijn verbijzonderingen die alleen in de Europese Unie gelden.

Bij preferentiële oorsprongscriteria wordt als ingang de tariefpost gebruikt. Alle goederen waarvan de eerste vier cijfers van de goederencode gelijk zijn, vallen onder dezelfde tariefpost. Tarief-

postverspringsing (verandering van tariefpost) als oorsprongs-criterium betekent dat een bewerking van een product leidt tot een verandering van land van oorsprong als alle gebruikte en ingevoerde materialen onder een andere tariefpost ingedeeld zijn dan het uiteindelijk bewerkte product. Er is dan geen sprake meer van wederuitvoer. Het kan gebruikt worden als scheidlijn tussen binnenlands geproduceerde uitvoer en wederuitvoer.

In de praktijk blijkt het criterium van tariefpostverspringsing te leiden tot een te ruime afbakening van de wederuitvoer. Uitvoer na bewerkingen als raffinage van plantaardige oliën en verrijken van uranium zou ingedeeld worden als wederuitvoer. Deze productieprocessen hebben niets meer van doen met de distributiefunctie van Nederland. Wanneer in plaats van tariefpostverspringsing (eerste vier cijfers), verspringsing in het Geharmoniseerd Systeem (eerste zes cijfers) wordt gehanteerd, dan wordt dit bezwaar grotendeels ondervangen.

Dit criterium is voldoende eenduidig. Wel is het noodzakelijk een beperkt aantal uitzonderingen te benoemen waardoor bijvoorbeeld raffinage niet onder de wederuitvoer valt, maar tot de binnenlands geproduceerde uitvoer en waardoor relatief kleine handelingen zoals temperatuurverandering of verpakken niet leidt tot indeling onder de categorie binnenlandse productie.

Toegevoegde waarde

In de preferentiële oorsprongscriteria komt regelmatig als criterium een minimale toegevoegde waarde voor, alvorens een product Nederland als oorsprong krijgt. In de oorsprongscriteria is het veelal als volgt uitgewerkt: Aan een product kan slechts een andere oorsprong verleend worden als de waarde van de ingevoerde gebruikte materialen niet meer dan een bepaald aandeel van de prijs af fabriek bedraagt. Dit percentage varieert in de praktijk tussen de 40 en 60 procent, afhankelijk van het product.

Het voordeel van toegevoegde waarde als criterium is dat het economische belang van de activiteiten die in Nederland worden verricht in beschouwing wordt genomen. Over het algemeen verdient Nederland per uitgevoerde euro minder aan wederuitvoer dan aan binnenlands geproduceerde uitvoer. Ook is het een redelijk eenduidig criterium. Als zodanig is dat criterium dus goed verdedigbaar.

Er dienen wel enige kritische kanttekeningen bij gemaakt te worden. Bij wederuitvoer is de toegevoegde waarde meestal relatief gering vanwege het feit dat de producten maar een beperkte bewerking ondergaan. De geringe toegevoegde waarde bij wederuitvoer is dus een gevolg van de beperkte bewerking, en omdat er in Nederland slechts een beperkte bewerking plaatsvindt, is het belang voor de economie dus meestal ook beperkt. Het begrip wederuitvoer is in het leven geroepen om onderscheid te maken tussen de uitvoer van in Nederland geproduceerde goederen en uitvoer van via Nederland gedistribueerde goederen. Uitvoer van eerder ingevoerde en in Nederland niet bewerkte

producten is dus wederuitvoer, want alleen distributie, ook al is de winstmarge fors. Bij het hanteren van toegevoegde waarde als criterium zou dergelijke uitvoer ten onrechte tot de binnenlands geproduceerde uitvoer worden gerekend. Ook houdt een afbakening voor wederuitvoer als 'uitvoer waar weinig aan verdiend wordt' een impliciete diskwalificatie in van bedrijven met alleen wederuitvoer. Dat kan nooit de bedoeling zijn.

Daarnaast is de toegevoegde waarde op basis van alleen de gegevens van de internationale handel in goederen niet vast te stellen. Er zal dus een beroep gedaan moeten worden op bedrijven voor aanvullende informatie. Dit gaat in tegen de wens om de bepaling van de wederuitvoer zoveel als mogelijk zonder aanvullende enquëtering te doen.

Niet-preferentiële oorsprongscriteria volgens de douanewetgeving.

De niet-preferentiële oorsprongscriteria worden toegepast bij handelspolitieke maatregelen zoals invoerverboden of -beperkingen, anti-dumpheffingen, enzovoort. Ze wijzen een land van oorsprong aan. De omschrijving 'in Nederland geproduceerd zijn' komt overeen met 'Nederland als land van oorsprong hebben'. Het Communautair Douane Wetboek zegt over het verkrijgen van de Nederlandse oorsprong in artikel 24: *Daartoe moet het product geheel en al verkregen zijn in Nederland. Goederen bij welke vervaardiging twee of meer landen betrokken zijn geweest, zijn van oorsprong uit het land waar, in een daartoe ingerichte onderneming, de laatste ingrijpende en economisch verantwoorde verwerking of bewerking heeft plaatsgevonden die hetzij tot de fabricage van een nieuw product heeft geleid, hetzij een belangrijk fabricagestadium vertegenwoordigt.*

Leidt de be- of verwerking tot producten die onder een andere viercijferige goederencode van de gecombineerde nomenclatuur (GN8) worden ingedeeld, dan elk van de gebruikte materialen, dan wordt dat als een volledige verwerking beschouwd.

Ook hier geldt een lijst met ontoereikende be- of verwerkingen. Indien de be- of verwerking ontoereikend is, dan wordt de oorsprong niet verleend, zelfs al leidt deze tot een wijziging van post. De grootste voordelen zijn dat het hanteren van een oorsprongs-criterium aan buitenstaanders goed is uit te leggen en dat het aansluit bij regels binnen het internationale handelsverkeer. In een groot deel van de gevallen geeft dit criterium voldoende houvast om een oorsprong aan te wijzen. In een aantal gevallen blijft echter onduidelijkheid bestaan.

Hongkong onderscheid wederuitvoer

Hongkong verbijzondert als een van de weinige de uitvoercijfers naar binnenlands geproduceerde uitvoer en wederuitvoer. Door Hongkong worden preferentiële oorsprongscriteria gebruikt bij de

Tabel 1
Vergelijking van alle mogelijke grenzen voor de wederuitvoer en de mate waarin het aan de wensen voldoet

Mogelijke grensafbakening Wensen	Productiegrens zoals productie- statistieken	Preferentiële oorsprong	Verandering goederencode		Toegevoegde waarde	Niet-preferentiële oorsprong
			Tariefpost	Geharmo- niseerd Systeem (6 cijfers)		
			(4 cijfers)	(6 cijfers)		
Eenduidigheid	o	-	+	+	+	-
Uitlegbaar	o	+	-	o	o	+
Aansluiten bij bestaande indelingen CBS	+	-	-	-	-	-
Aansluiten bij relevante wet- en regelgeving	o	+	+	+	-	+
Meetbaar met beperkte hulp van bedrijven	-	-	+	+	-	o
Totaal *	5	4	6	7	3	5

*) waardering: + : 2 punten; o : 1 punt; - : 0 punten; geen weegfactoren toegepast

vaststelling of er sprake is van wederuitvoer dan wel binnenlands geproduceerde uitvoer. Een algemeen criterium daar is het al dan niet ondergaan van een vervaardigingproces dat de vorm, eigenschappen, verschijning of bruikbaarheid van het product permanent verandert. Indien dit proces in Hongkong gebeurt, dan wordt Hongkong als land van oorsprong gezien. Processen als drogen, aanlengen, verpakken, in flessen doen, decoreren, sorteren en simpele assemblage worden niet als voldoende gezien. Voor twijfelgevallen is er per goed een lijst met oorsprongscriteria, zoals gebruikelijk bij preferentiële oorsprong. In de praktijk blijkt de grens veelal te liggen bij het belangrijkste proces.

Keuze van de definitie

In het voorgaande is een aantal mogelijke criteria genoemd, die zouden kunnen dienen als scheidslijn tussen wederuitvoer en binnenlands geproduceerde uitvoer. In de praktijk zullen de bovengenoemde grenzen elkaar voor een groot deel overlappen. Bij alle voorgestelde begrenzingslijnen zijn mitsen en maren te vermelden. Het gebruik van de preferentiële criteria zoals gehanteerd in verdragen met diverse landen is als zodanig niet bruikbaar, omdat identieke producten die een zelfde bewerking hebben ondergaan in Nederland, daarin verschillend toegedeeld kunnen worden. Bovendien zijn er niet met alle landen 'preferentiële oorsprongscriteria' opgesteld. Dit neemt niet weg dat elementen daaruit gebruikt zouden kunnen worden voor het definiëren van een grens. Temeer daar de link met het onderwerp evident is. Als voorbeelden daarvan zijn hier genoemd de toegevoegde waarde en de verandering van goederencode. In tabel 1 worden alle voors en tegens van de verschillende methoden op een rijtje gezet.

Op grond van bovenstaande vergelijking lijkt de beste grens een verandering van de goederencode te zijn. Daarbij moet een keuze gemaakt worden tussen verspringspost of Geharmoniseerd Systeem. Eerder werd al duidelijk dat een verspringspost in het Geharmoniseerd Systeem de voorkeur verdient, omdat tariefpostverspringspost in een aantal gevallen tot een te ruime invulling van de wederuitvoer leidt.

Deze grens van afbakening is goed uit te leggen omdat de uitvoer uit de maakindustrie gescheiden wordt van de uitvoer ten gevolge van de distributiefunctie van Nederland. Dat is het wezenlijke kenmerk van de wederuitvoer. Daarmee wordt de wederuitvoer tevens een maat voor hoe succesvol Nederland is als distributieland. Andere belangrijke argumenten zijn dat deze grens voldoende eenduidig is en dat extra enquëtering bij bedrijven in veel gevallen kan worden voorkomen.

Uitzonderingen

Op basis van de criteria is gekozen voor verspringspost in het Geharmoniseerd Systeem (verandering van de eerste zes cijfers van de goederencode). Deze afbakening is aangevuld met enkele bewerkingen die onvoldoende zijn om tot binnenlandse productie gerekend te worden. De activiteiten zijn:

- het verhogen van de temperatuur, zonder verdere behandeling of destillatie,
- het verlagen van de temperatuur (dit gebeurt vaak om bederf te voorkomen),
- het verdunnen van vloeistoffen (het gebeurt vaak dat voor het transport vloeistoffen worden ingedikt en daarna weer worden aangelengd om op de transportkosten te besparen),
- het verpakken, uitpakken, ompakken, het overgieten of overbrengen in een andere verpakking.

Indien in Nederland enkel en alleen ten gevolge van de bovenstaande activiteiten een verandering van goederencode plaatsvindt, dan is de uitvoer wederuitvoer, ongeacht de verandering van goederencode.

Indien de volgende processen in Nederland hebben plaatsgevonden, dan is er geen sprake van wederuitvoer:

- raffinage,
- tweedehands goederen. Indien een goed in Nederland voor langere tijd gebruikt is voor dat doel waarvoor het gemaakt is, dan is het uitvoer van een Nederlands product.

Resultaten

De voorlopige resultaten laten zien dat het aandeel wederuitvoer van de totale uitvoer ten minste 40 procent bedroeg in 2002 en 2003. In 2004 was het aandeel nog iets hoger. Meer dan de helft van de waarde van de wederuitvoer bestaat uit machines en voermaterieel. Het gaat dan met name om elektrotechnische apparaten als computers, televisies, mobieltjes, enzovoort. De chemische producten en de diverse gefabriceerde goederen maken samen nog eens een kwart van de wederuitvoer uit. De laatste groep bevat onder andere meubelen, kleding en schoenen.

Noot in de tekst

- ¹⁾ Internationale handelsstromen en de statistiek, J. Roos, artikel op de CBS-website, 6-1-2006.